

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΠΟΡΙΣΜΑ

(Ν. 3094/2003 “Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις”, Άρθρο 3 § 5)

Θέμα: «Ζητήματα νομότυπης επίδοσης απορριπτικών αποφάσεων επί αιτημάτων ασύλου σε α' βαθμό και δικαίωμα άσκησης προσφυγής »

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Ανδρέας Τάκης

Ειδικοί Επιστήμονες : Μαρία Βουτσίνου, Ελένη Κουτρούμπα, Ευαγγελία Μαρκάκη,
Έλενα Μάρκου

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2009

Αθήνα, 10 Αυγούστου 2009

Αριθμ. Πρωτ.:5733.2.5/07

ΠΟΡΙΣΜΑ

(Ν. 3094/2003 “Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις”, Άρθρο 3 § 5)

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει ολοκληρώσει τη διερεύνηση σειράς αναφορών που κατέθεσαν για λογαριασμό αιτούντων άσυλο πολλές μη κυβερνητικές οργανώσεις, θέτοντας υπ' όψιν αυτού, αφ' ενός την παράτυπη και παραπλανητική πρακτική της ΕΛ.ΑΣ. να επιδίδει σε αιτούντες άσυλο απορριπτικές του αιτήματός τους αποφάσεις σε α' βαθμό μαζί με την ανίσχυρη πλέον «ρόζ κάρτα» καθώς και την αδικαιολόγητη καθυστέρηση των ίδιων υπηρεσιών να εξετάσουν προσφυγές, που ασκήθηκαν εκπρόθεσμα μεν, εξαιτίας όμως της ως άνω μη νομότυπης επίδοσης των απορριπτικών αποφάσεων. Επειδή ο Συνήγορος του Πολίτη διαπιστώνει την υπέρμετρη καθυστέρηση της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις του, συντάσσει το παρόν πόρισμα, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6 του Ν. 3094/2003.

I. Ιστορικό

Κατά το τελευταίο εξάμηνο του 2007 και τους πρώτους μήνες του 2008, ο Συνήγορος του Πολίτη δέχθηκε μεγάλο αριθμό αναφορών¹ με θέμα πλημμέλειες κατά την επίδοση των αποφάσεων που απορρίπτουν αιτήματα ασύλου (π.χ. απουσία διερμηνέα ή ανεπαρκής διερμηνεία, ελλιπής ενημέρωση για το δικαίωμα άσκησης προσφυγής, τις προβλεπόμενες προθεσμίες, κ.λπ.) από το Τμήμα Ασύλου της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Αθηνών (Πέτρου Ράλλη 24). Οι αναφερόμενοι, δια των νομικών παραστατών τους, επεσήμαιναν ιδίως ότι εξ αιτίας της παράτυπης σε αυτούς επίδοσης της απορριπτικής απόφασης επί του αιτήματός τους στερήθηκαν τη δυνατότητα να ασκήσουν εμπρόθεσμα προσφυγή, καθώς δεν είχαν ενημερωθεί, μεταξύ των άλλων, για το σχετικό δικαίωμα που είχαν να ασκήσουν προσφυγή εντός νόμιμης προθεσμίας, σύμφωνα με την τότε ισχύουσα νομοθεσία (βλ. Π.Δ. 61/1999).

¹ Ενδεικτικά αναφέρονται ως πλέον χαρακτηριστικές οι με αριθμ. πρωτ: 5733/07, 20170/07, 474/08, 2200/08, 2833/08, 2571/08, 7109/08, 16368/08, 21056/08, 1645/09

Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διερεύνηση των ανωτέρω υποθέσεων, η ανεξάρτητη Αρχή διεπίστωσε ότι, κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα, είχε καθιερωθεί η πρακτική από την αρμόδια υπηρεσία, να επιδίδεται το Ειδικό Δελτίο Αιτήσαντος Άσυλο Αλλοδαπού ταυτόχρονα με την απορριπτική σε α' βαθμό απόφαση του αιτήματος ασύλου. Σημειώνεται ότι, η διάρκεια ισχύος του ειδικού αυτού δελτίου είναι εξάμηνη και παρέχει, μεταξύ των άλλων, στον αιτούντα άσυλο αλλοδαπό δικαίωμα νόμιμης διαμονής, ανανεώνεται δε για όσο χρόνο διαρκεί η εξέταση του αιτήματός του. Όσον αφορά δε την προθεσμία άσκησης προσφυγής μετά την επίδοση στον αναφερόμενο της απορριπτικής απόφασης επί του αιτήματος ασύλου σε α' βαθμό, αυτή προβλεπόταν σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις του Π.Δ. 61/1999 και διαφοροποιείτο ανάλογα με την εφαρμοσθείσα διαδικασία εξέτασης του αιτήματος : δέκα (10) ημέρες στη περίπτωση της ταχύρρυθμης διαδικασίας και τριάντα (30) στη περίπτωση της τακτικής.

Ως εκ τούτου, και με δεδομένες τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες επικοινωνίας και συνεννόησης με τις δημόσιες αρχές, που συντρέχουν στη περίπτωση του συγκεκριμένου πληθυσμού, η πρακτική αυτή δημιούργησε εύλογα σε πολλούς ενδιαφερόμενους την εσφαλμένη εντύπωση, ότι έχουν δικαίωμα νόμιμης παραμονής στη χώρα μέχρι την ημερομηνία λήξεως του ειδικού δελτίου και ότι η διαδικασία εξέτασης του αιτήματός τους συνεχίζεται. Σύμφωνα δε με τα διαλαμβανόμενα στις αναφορές, η εντύπωση αυτή επιτάθηκε, καθώς η επίδοση των απορριπτικών αποφάσεων γινόταν είτε χωρίς τη σύμπραξη διερμηνέα, είτε και στις περιπτώσεις που υπήρχε διερμηνεία, χωρίς να τους γνωστοποιηθεί συγκεκριμένα η προθεσμία υποβολής προσφυγής.

Τέλος, οι αναφερόμενοι διαμαρτύρονταν επίσης διότι, ακόμη και όταν πληροφορήθηκαν την απόρριψη του αιτήματός τους, κατά τον χρόνο προσέλευσής τους προκειμένου να ανανεώσουν το ειδικό δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού, οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές αρνήθηκαν να παραλάβουν προσφυγή κατά των απορριπτικών αποφάσεων, ισχυριζόμενες ότι η άσκηση προσφυγής ήταν εκπρόθεσμη .

II Νομοθετικό πλαίσιο

Όπως ήδη αναφέρθηκε, κατά τον χρόνο της υποβολής της πλειονότητας των ανωτέρω αναφορών στον Συνήγορο του Πολίτη, εφαρμογή είχαν οι διατάξεις του Π.Δ. 61/1999. Ειδικότερα για τη διαδικασία επίδοσης απορριπτικής απόφασης εκδοθείσας με την ταχύρρυθμη διαδικασία και τις προθεσμίες κατάθεσης προσφυγής κατά αυτής, προβλεπόταν ότι *«ο αιτών δικαιούται να προσφύγει ενώπιον του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης εντός ανατρεπτικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης σ' αυτόν της απόφασης»* (άρθρο 4), ενώ στην περίπτωση εξέτασης του αιτήματος με

την κανονική διαδικασία «ο αιτών δικαιούται να προσφύγει ενώπιον του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της απόφασης (άρθρο 3). επίσης, στην προαναφερόμενη διάταξη του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος ρητώς προβλεπόταν ότι : «Στην απορριπτική απόφαση αιτιολογούνται πλήρως οι λόγοι της απόρριψης και γίνεται μνεία για την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής καθώς και τις συνέπειες της παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής. Το περιεχόμενο της απόφασης ανακοινώνεται προφορικά στον αιτούντα σε γλώσσα που κατανοεί και περί της ανακοινώσεως αυτής γίνεται μνεία στο αποδεικτικό επιδόσεως».

Οι ανωτέρω διατάξεις ωστόσο καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν από τις σχετικές διατάξεις του **Π.Δ. 90/2008 (ΦΕΚ Α 138 11.7.2008)**, με το οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες, με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα». Συγκεκριμένα, με το άρθρο 32 του ΠΔ 90/2008 καταργήθηκαν ρητώς οι προαναφερόμενες διατάξεις του Π.Δ. 61/1999. Τέλος, στο άρθρο 33 προβλέπεται η αναδρομική εφαρμογή των διατάξεων του ισχύοντος προεδρικού διατάγματος από **01.12.2007**.

Ειδικότερα για την άσκηση προσφυγής κατά της απορριπτικής απόφασης επί αιτήματος ασύλου ορίζεται πλέον στο άρθρο 25 παρ 1 του νέου Π.Δ. 90/2008: «Ο αιτών δικαιούται να προσφύγει ενώπιον της οριζόμενης από το άρθρο 26 Επιτροπής Προσφυγών: α. κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση ασύλου ή μεταγενέστερη αίτηση ως αβάσιμη ή ανακαλεί το καθεστώς ασύλου εντός τριάντα (30) ημερών από της επιδόσεως, β. κατά της απόφασης που κρίνει την αίτηση ασύλου ως απαράδεκτη εντός δέκα (10) ημερών από της επιδόσεως. γ. κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτημα ασύλου στις περιπτώσεις του άρθρου 24 εντός οκτώ (8) ημερών από της επιδόσεως». Όσον αφορά τις προϋποθέσεις, τις έννομες συνέπειες της άσκησης προσφυγής και τα δικαιώματα του προσφεύγοντος προβλέπεται στο ίδιο άρθρο (αρθρ 25 παρ. 2) ότι :«Η ως άνω προσφυγή κατατίθεται αυτοπροσώπως στις αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης. Κατά το χρόνο που επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ως και μετά την άσκησή της αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης του αιτούντος μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της Επιτροπής Προσφυγών.» Επίσης προβλέπεται, όπως και στις προϊσχύουσες διατάξεις, ότι κατά την επίδοση της απορριπτικής απόφασης, οι αιτούντες «*ενημερώνονται σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αιτήσεως ασύλου σε γλώσσα που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, αν δεν τους παρέχει νομική συνδρομή ή εκπροσώπηση νομικός ή άλλος σύμβουλος και όταν δεν διατίθεται δωρεάν νομική συνδρομή. Η παρεχόμενη ενημέρωση περιλαμβάνει πληροφορίες για τη δυνατότητα προσβολής της αρνητικής απόφασης*» (άρθρο 8 παρ. 1 ε’).

Περαιτέρω, με τις διατάξεις του **άρθρου 23 του Π.Δ. 90/2008** προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής μεταγενέστερης αίτησης. Σύμφωνα με τις διατάξεις του προαναφερόμενου άρθρου προβλέπεται ότι: «Όταν ο αιτών άσυλο προβαίνει σε

περαιτέρω ενέργειες ή υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, οι αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης, εξετάζουν τις ενέργειες αυτές ή τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία της αρχικής αίτησης ή και της προσφυγής (άρθρο 23 παρ. 1). Αναφορικά δε με τη διαδικασία εξέτασης της μεταγενέστερης αίτησης προβλέπεται ότι: «Η μεταγενέστερη αίτηση εξετάζεται κατ' αρχήν σε προκαταρκτικό στάδιο κατά το οποίο ερευνάται εάν ο αιτών έχει υποβάλει νέα ουσιώδη στοιχεία. Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας αποφασίζει επ' αυτού και παρέχεται στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα άσκησης προσφυγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25» (άρθρο 23 παρ. 2). Προβλέπεται επίσης ότι: «Οι αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης διασφαλίζουν στους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο ότι απολαμβάνουν τις εγγυήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8» (άρθρο 23 παρ. 3), όπως επίσης ότι: «μέχρι την έκδοση οριστικής κατά το προκαταρκτικό στάδιο απόφασης, αναστέλλεται η εκτέλεση κάθε μέτρου απέλασης ή μέτρου απομάκρυνσης που υφίσταται σε βάρος τους» (άρθρο 23 παρ. 4).

Τέλος, όσον αφορά τη χορήγηση του Ειδικού Δελτίου Αιτήσαντος Άσυλο Αλλοδαπού, οι σχετικές διατάξεις περιέχονται στο Π.Δ. 220/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/9/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη» αναφέρεται ότι: «Στον αιτούντα άσυλο, η αρμόδια αρχή παραλαβής και εξέτασης αμέσως μετά το αποτέλεσμα της δακτυλοσκόπησης και σε κάθε περίπτωση εντός τριών (3) ημερών από την υποβολή της αίτησης, χορηγεί ατελώς δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού με το οποίο του επιτρέπεται η παραμονή στην ελληνική επικράτεια για όσο διάστημα εξετάζεται η αίτηση του» (άρθρο 5 παρ. 1).

III Διαπιστώσεις του Συνηγόρου του Πολίτη σχετικά με την επίδοση των απορριπτικών αποφάσεων επί αιτημάτων ασύλου σε α' βαθμό

Όπως επισημαίνεται στην αρχή του παρόντος Πορίσματος, από τον σημαντικό αριθμό αναφορών, που έχουν ήδη υποβληθεί στον Συνήγορο του Πολίτη καθώς και από αυτές που συνεχίζουν να υποβάλλονται, καταδεικνύεται ότι η πρακτική της ταυτόχρονης χορήγησης Ειδικού Δελτίου και της επίδοσης απορριπτικής απόφασης, σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα προβλήματα της διαδικασίας επίδοσης (π.χ. ανεπαρκής διερμηνεία, μη κατάλληλη ενημέρωση για την προθεσμία προσφυγής και τις έννομες συνέπειες της απορριπτικής απόφασης), αποτέλεσε την κύρια αιτία ώστε μεγάλος αριθμός αιτούντων άσυλο να μην μπορέσουν να καταθέσουν προσφυγή εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Άμεση δε συνέπεια της παρέλευσης της προθεσμίας άσκησης προσφυγής κατά της απορριπτικής

απόφασης ήταν τα άτομα αυτά να εκπέσουν της νομιμότητας και να αδυνατούν εκ του λόγου αυτού να ασκήσουν περαιτέρω τα δικαιώματά τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι προηγουμένως, κατά τον χρόνο επίδοσης της απορριπτικής απόφασης από το Τμήμα Ασύλου της Δ.Α.Α, χορηγούνταν στους αιτούντες άσυλο, με πρωτοβουλία της αρμόδιας υπηρεσίας και έντυπο προσφυγής, την οποία συνέτασσε και κατέθετε ο προσφεύγων, συνήθως με τη βοήθεια των αστυνομικών υπαλλήλων, αυθημερόν. Τέλος, οι αναφερόμενοι διαμαρτύρονταν ότι η επίδοση της απορριπτικής απόφασης γινόταν, σύμφωνα με μαρτυρίες τους, χωρίς την σύμπραξη διερμηνέων. Ακόμη όμως και όταν υπήρχε παρουσία διερμηνέων, λαμβανομένων υπ' όψιν και των συνθηκών που επικρατούν στην συγκεκριμένη υπηρεσία (συνωστισμός, αδυναμία διερμηνείας σε ορισμένες διαλέκτους, έλλειψη επαρκούς χρόνου για τον κάθε ενδιαφερόμενο ξεχωριστά κλπ), δεν προέκυπτε ότι διασφαλιζόταν η ουσιαστική ενημέρωση των αιτούντων, όσον αφορά το περιεχόμενο του εγγράφου που παραλαμβάνουν και τα έννομα αποτελέσματα που αυτό παράγει.

Από τη διερεύνηση δε των παραπάνω υποθέσεων, ο Συνήγορος του Πολίτη κατέληξε ότι οι παράγοντες, οι οποίοι φαίνεται να προκάλεσαν τα εν λόγω προβλήματα, ήταν κατά κύριο λόγο:

α) Η γενικευμένη υπαγωγή των αιτημάτων ασύλου, που υποβάλλονταν κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στην Αθήνα, στην ταχύρρυθμη διαδικασία εξέτασης και η σύντομη προθεσμία [δέκα (10) ημέρες] άσκησης προσφυγής σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις του Π.Δ. 61/1999.

β) Η συχνά μεταβαλλόμενη πρακτική επίδοσης των απορριπτικών αποφάσεων ασύλου στους αιτούντες αλλοδαπούς, η οποία δημιούργησε σύγχυση αναφορικά με την διαδικασία και την άσκηση των δικαιωμάτων τους.

γ) Η μη νομότυπη επίδοση της απορριπτικής απόφασης λόγω ανεπαρκούς διερμηνείας ή πλημμελούς ενημέρωσης κατά την επίδοση.

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις και στο πλαίσιο της διαμεσολαβητικής του αρμοδιότητας, ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε προς την Διεύθυνση Αλλοδαπών του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ το υπ. αρ. πρωτ: 5733.1/07/30-1-2009 έγγραφό του, επισημαίνοντας τα ζητήματα μη τήρησης της προβλεπόμενης διαδικασίας τα οποία σχετίζονταν με την προαναφερόμενη πρακτική της επίδοσης των απορριπτικών αποφάσεων σε α' βαθμό από το Τμήμα Ασύλου. Η Αρχή μας επεσήμανε κυρίως ότι, κατά τον έλεγχο του παραδεκτού της άσκησης της προβλεπόμενης διοικητικής προσφυγής, το εμπρόθεσμο αυτής εξαρτάται άμεσα και από την νομιμότητα της επίδοσης, η οποία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη των σχετικών προθεσμιών εντός των οποίων οι θιγόμενοι έχουν δικαίωμα να ασκήσουν τα προβλεπόμενα δικαιώματά τους, τόσο στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, όσο και των προβλεπόμενων ένδικων βοηθημάτων².

² πρβλ. απόφαση Επιτροπής Αναστολών ΣτΕ 131/2009.

Περαιτέρω στο ανωτέρω έγγραφο τονίζεται ότι εν όψει της εκ των πραγμάτων μειωμένης ικανότητας των ενδιαφερομένων να αντιληφθούν τις ακριβείς παραμέτρους της νομικής τους θέσης, καθώς και της απουσίας αποτελεσματικής ενημέρωσης σε γλώσσα που κατανοούν, δημιουργείται σε αυτούς πράγματι ουσιώδης πλάνη σχετικά με το καθεστώς παραμονής τους στη χώρα, μετά την απόρριψη του σχετικού αιτήματος ασύλου. Ο Συνήγορος του Πολίτη επεσήμανε ιδιαίτέρως το νομικό παράδοξο, το οποίο δημιουργήθηκε στις περισσότερες περιπτώσεις, καθώς οι ανωτέρω αλλοδαποί ήταν κάτοχοι προσωρινού τίτλου νόμιμης παραμονής και εργασίας («ροζ κάρτα»), διάρκειας έξι (6) μηνών, το οποίο εν τοις πράγμασι είχε απωλέσει κάθε ισχύ μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας άσκησης προσφυγής (10 ή 30 ημερών, ανάλογα με τη διαδικασία εξέτασης, όπως προαναφέραμε). Οι κάτοχοι των Ειδικών Δελτίων δε, διαπίστωναν την έκπτωση τους από την νομιμότητα της παραμονής στην χώρα και την απώλεια της άσκησης των δικαιωμάτων, τα οποία απορρέουν από την ισχύουσα περί ασύλου νομοθεσία, για πρώτη φορά όταν απευθυνόταν στο Τμήμα Ασύλου για την «ανανέωση» του τίτλου αυτού, ο οποίος είχε προ πολλού καταστεί ανίσχυρος.

Προκειμένου να διασφαλισθούν τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο, όπως αυτά κατοχυρώνονται από τη Σύμβαση της Γενεύης, και στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και της αποκατάστασης της αρχής της εμπιστοσύνης του διοικούμενου, ο Συνήγορος του Πολίτη πρότεινε στην αρμόδια υπηρεσία τα ακόλουθα:

α) να διακόψει την πρακτική της ταυτόχρονης επίδοσης απορριπτικής απόφασης σε α' βαθμό και χορήγησης τίτλου παραμονής μη ανταποκρινόμενου -κατά τον χρόνο χορήγησής του- στο πραγματικό νομικό καθεστώς του αλλοδαπού.

β) να χορηγεί το Ειδικό Δελτίο Αιτήσαντος Άσυλο Αλλοδαπού ('ροζ κάρτα') άμεσα εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις του Π.Δ. 220/2007 [εντός τριών (3) ημερών].

γ) να παραλαμβάνει και να εξετάζει τις εκπρόθεσμες αυτές προσφυγές, εφόσον διαπιστώνεται ότι η πλάνη στους ενδιαφερομένους προκλήθηκε από πράξεις ή παραλείψεις των αρμοδίων για την επίδοση οργάνων.

Επεσήμανε δε ότι σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, η Διοίκηση έχει την υποχρέωση παραλαβής και πρωτοκόλλησης οποιασδήποτε έγγραφης αίτησης απευθύνεται σε αυτήν ακόμη και εκπρόθεσμης.

δ) να εφαρμόζει ορθά την ισχύουσα νομοθεσία και να εξειδικεύει τα κριτήρια υπαγωγής των υπό κρίση αιτημάτων ασύλου στην ταχύρρυθμη ή στην κανονική διαδικασία, προκειμένου να εξασφαλισθεί η μέγιστη δυνατή προστασία στους αιτούντες, καθώς και η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας.

ε) να συμπεριλαμβάνεται στο σώμα της απόφασης και ξενόγλωσσο κείμενο στις πλέον κοινές γλώσσες (πχ. στις γλώσσες που έχει εκδοθεί το

ενημερωτικό φυλλάδιο για τους αιτούντες άσυλο), το οποίο θα αναφέρει την απόφαση (π.χ. περίληψη αυτής ή το διατακτικό της), τις σχετικές προθεσμίες για την άσκηση προσφυγής, καθώς πληροφορίες για συνεργαζόμενες οργανώσεις που συνδράμουν νομικά αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες.

IV Η θέση της Διοίκησης όσον αφορά την επίδοση και την παραλαβή προσφυγών κατά απορριπτικών αποφάσεων

Σε απάντηση των ανωτέρω επισημάνσεών μας, ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε το υπ. αρ. πρωτ: 5401/1-261889/7.4.2008 έγγραφο της Δνσης Αλλοδαπών του Α.Ε.Α, με το οποίο η αρμόδια υπηρεσία ενημέρωνε την Αρχή μας για τα προβλήματα της διαδικασίας ασύλου, τους λόγους καθυστέρησης χορήγησης του Ειδικού Δελτίου Αιτήσαντος Άσυλο Αλλοδαπού («ροζ» κάρτα), καθώς και τη διαδικασία η οποία ακολουθείται όσον αφορά την επίδοση των απορριπτικών αποφάσεων σε α' βαθμό, η οποία σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο ανωτέρω έγγραφο «είναι συγκεκριμένη και δεν μεταβάλλεται». Συγκεκριμένα στο ανωτέρω έγγραφο μας γίνεται γνωστό ότι «στις περιπτώσεις κατά τις οποίες πριν την παραλαβή των Ειδικών Δελτίων από τους αλλοδαπούς, έχουν περιέλθει στο Τμήμα Ασύλου της Δ/νσης Αλλοδαπών Αττικής οι αντίστοιχες απορριπτικές αποφάσεις, αυτές επιδίδονται στους δικαιούχους όταν αυτοί προσέρχονται στην υπηρεσία προκειμένου να παραλάβουν τα Ειδικά Δελτία». Επίσης, στο ίδιο έγγραφο αναφέρεται ότι η απορριπτική απόφαση κοινοποιείται στον αλλοδαπό παρουσία διερμηνέα και ενημερώνεται τόσο για το περιεχόμενο της απορριπτικής απόφασης, όσο και για την προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά αυτής. Κατ' αυτόν τον τρόπο η Δνση Αλλοδαπών εμφανίζεται να θεωρεί ότι έχει διασφαλίσει την επαρκή ενημέρωση για τα δικαιώματα των αλλοδαπών αιτούντων άσυλο, αν και οι διαθέσιμες ενδείξεις μέχρι σήμερα υποχρεώνουν την Αρχή μας σε σοβαρές επιφυλάξεις επ' αυτού. Ωστόσο, παρά τους ανωτέρω ισχυρισμούς της Διεύθυνσης Αλλοδαπών για την νομότυπη επίδοση των απορριπτικών αποφάσεων σε α' βαθμό στους αιτούντες, η αρμόδια υπηρεσία φαίνεται ότι αποδέχεται την υπόδειξη της Αρχής μας για παραλαβή προσφυγών μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας και την εξέταση του παραδεκτού της άσκησης αυτής, σε περίπτωση, που αποδεικνύονται οι λόγοι, που επικαλείται ο προσφεύγων για την μη εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής αυτής, οφείλονται σε υπαιτιότητα των οργάνων της διοίκησης .

Συγκεκριμένα, στο ανωτέρω απαντητικό έγγραφο αναφέρεται ότι «Στις περιπτώσεις αλλοδαπών αιτούντων άσυλο, οι οποίοι δεν κατέθεσαν εμπρόθεσμα προσφυγή κατά των α' βαθμίων απορριπτικών αποφάσεων, λόγω πλάνης ή για λόγους ανωτέρας βίας, είναι αποδεκτή από το Τμήμα Ασύλου της Δ.Α.Α η κατάθεση εκπρόθεσμων προσφυγών, από τους ίδιους ή από τρίτα εξουσιοδοτημένα

πρόσωπα....Άπαντες οι προσερχόμενοι αλλοδαποί αιτούντες άσυλο, οι οποίοι επιθυμούν να καταθέσουν προσφυγή κατά των α'βάθμιων απορριπτικών αποφάσεων έχουν το δικαίωμα πρόσβασης στο κτίριο της Δ.Α.Α και δεν απαγορεύεται σε κανέναν η είσοδος του, όταν εκφράσει την επιθυμία του για τον σκοπό αυτό.....Μέχρι της εκδόσεως απόφασης του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εσωτερικών περί του παραδεκτού ή μη του εκπροθέσμου της προσφυγής, η πρωτοβάθμια απορριπτική απόφαση καθίσταται οριστική».

V. Διαμεσολαβητικές ενέργειες του Συνηγόρου του Πολίτη προκειμένης της αυτοτελούς εξέτασης του παραδεκτού της προσφυγής και της επαναχορήγησης του ειδικού δελτίου αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού

Παρά την αρχική παρέμβαση της Αρχής μας εξακολούθησαν να περιέρχονται σε αυτή συνεχώς αναφορές σχετικά με τη δυσκολία κατάθεσης προσφυγών (όχι μόνο εκπρόθεσμων αλλά και εμπρόθεσμων, η παραλαβή των οποίων, λόγω της δυσχέρειας πρόσβασης στην αρμόδια υπηρεσία, γινόταν μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας). Σε συνάντηση δε πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2008, μεταξύ κλιμακίου της Αρχής και του Διευθυντή, του Υποδιευθυντή και του Προϊσταμένου του Τμήματος Ασύλου της Δ.Α.Α, διαπιστώθηκε η πρόθεση της τελευταίας να εμμένει στην αρχική της αρνητική θέση όσον αφορά την υποβολή εκπρόθεσμης προσφυγής.

Ως εκ τούτου, ο Συνήγορος του Πολίτη με νεώτερο έγγραφό του (υπ. αρ. πρωτ: 5733.07.2.4/25.9.08) προς την Δ/ση Αλλοδαπών του Α.Ε.Α, διεπίστωσε τα παρακάτω θέματα, τα οποία προέκυψαν από την περαιτέρω διερεύνηση των αναφορών αυτών:

α) αδυναμία υποβολής της προσφυγής από τους ιδιους τους ενδιαφερόμενους.

Επισημαινόταν δε ειδικότερα εκεί ότι η αδυναμία αυτή οφειλόταν τόσο στα γενικότερα προσκόμματα στα οποία υπεβάλετο και υποβάλλεται ακόμη η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις της Πέτρου Ράλλη (θέμα για το οποίο η Αρχή μας έχει διενεργήσει αυτοτελείς παρεμβάσεις), όσο στο ότι, λόγω της οριστικής έκπτωσής τους από το καθεστώς νομίμου παραμονής, μετά και την παρέλευση της προθεσμίας προσφυγής, οι ενδιαφερόμενοι, διέτρεχαν τον κίνδυνο της σύλληψης, της κράτησης ή/και της επακόλουθης απομάκρυνσής τους από τη χώρα.

β) αδυναμία παροχής εξουσιοδότησης σε δικηγόρο.

Με το ίδιο έγγραφο γινόταν αναφορά στη πρακτική της Δ/σης Αλλοδαπών Αθηνών να αποδέχεται ως έγκυρες αποκλειστικά εξουσιοδοτήσεις προς

δικηγόρους, στις οποίες η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος γίνεται από τις αστυνομική αρχή. Σημειώνεται δε ότι οι αστυνομικές αρχές αφ' ενός δεν επιτρέπεται εκ του νόμου να συναλλάσσονται με μη νόμιμα διαμένοντες αλλοδαπούς υπηκόους αφ' ετέρου δε οφείλουν να τους συλλαμβάνουν, αν διαπιστώνουν την παράνομη παραμονή τους στην χώρα. Έτσι οι τυχόν επιθυμούντες να συναλλαχθούν με τις αστυνομικές αρχές στο πλαίσιο της διαδικασίας του ασύλου, χωρίς να διαθέτουν ήδη τίτλο νόμιμης παραμονής, καταλήγουν να αδυνατούν να παρέχουν εξουσιοδότηση σε δικηγόρους ή εκπροσώπους οργανώσεων, οι οποίες παρέχουν νομική συνδρομή σε αυτούς στο πλαίσιο προγραμμάτων προστασίας προσφύγων.

Ειδικότερα για το θέμα της εκπροσώπησης των αναφερομένων και την παροχή πληρεξουσιότητας σε δικηγόρο ή τρίτα πρόσωπα για την εκπροσώπησή τους και την κατάθεση προσφυγής κατά της απορριπτικής απόφασης, ο Συνήγορος του Πολίτη επεσήμανε ότι, τουλάχιστον για τους ενδιαφερόμενους οι οποίοι τυγχάνουν κάτοχοι Ειδικού Δελτίου ακόμη εν ισχύ, παρά την επίδοση της σε α' βαθμό απορριπτικής απόφασης, το εν λόγω δελτίο, σύμφωνα και με το εγχειρίδιο διοικητικών διαδικασιών που αφορά τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής το οποίο εξέδωσε η Δ/νση Οργάνωσης & Νομοθεσίας του Α.Ε.Α στις 30.11.2005, θα πρέπει να αποτελεί επαρκές αποδεικτικό της ταυτότητας του αλλοδαπού στο πλαίσιο των συναλλαγών του με τις αρμόδιες για τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής υπηρεσίες.

Ο Συνήγορος του Πολίτη αναφέρθηκε επίσης στην ανάγκη να εξευρεθεί εναλλακτικός πρόσφορος τρόπος απόδειξης της ταυτότητας όσων αλλοδαπών δεν είναι πλέον κάτοχοι ειδικού δελτίου ώστε να καθίσταται δυνατή η εκ μέρους τους παροχής πληρεξουσιότητας σε νομικό παραστάτη. Επισημαινόταν έτσι ότι ως τέτοιο εναλλακτικό μέσο επαρκούς απόδειξης θα μπορούσε να εκληφθεί η απορριπτική απόφαση ασύλου σε α' βαθμό, συνοδευόμενη ενδεχομένως, από ένα ακριβές φωτοαντίγραφο του ληγμένου ειδικού δελτίου (το οποίο φέρει φωτογραφία του αλλοδαπού) ή το τυχόν υφιστάμενο υπηρεσιακό σημείωμα προς απέλαση, ως έγγραφα εκδοθέντα από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές,

γ) υπέρμετρη καθυστέρηση της εξέτασης και έκδοσης απόφασης περί του παραδεκτού ή μη της άσκησης εκπρόθεσμης προσφυγής.

Το εν λόγω ζήτημα καθίσταται κρίσιμο για την περαιτέρω επί της ουσίας εξέτασης του αιτήματός τους και την επαναχορήγηση του νόμιμου τίτλου διαμονής, η οποία συνεπάγεται και την αναγνώριση των δικαιωμάτων, τα οποία απορρέουν από την ιδιότητα του αιτούντος άσυλο αλλοδαπού.

Ωστόσο ούτε και το έγγραφο αυτό της Αρχής μας επέφερε κάποια μετακίνηση στη θέση της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Α.Ε.Α.. Γι' αυτό και ο Συνήγορος του Πολίτη επανήλθε στα ζητήματα αυτά αποστέλλοντας, με αφορμή και την αλλαγή ηγεσίας στην εν λόγω υπηρεσία, το με αρ. πρωτ: 958/1.4.2009 έγγραφό του, με το οποίο συνόψιζε τα διαπιστωθέντα προβλήματα σχετικά με την κατάθεση προσφυγών επί των απορριπτικών αποφάσεων ασύλου σε α' βαθμό και την διαδικασία εξέτασης των προσφυγών αυτών από τα αρμόδια όργανα και ενημέρωνε τον νέο προϊστάμενο για τις θέσεις του. Αντιθέτως η απάντηση που λάβαμε με το υπ. αρ. πρωτ: 5401/1-1262406/ 2-6-2009 έγγραφο της Διεύθυνσης Αλλοδαπών /Α.Ε.Α περιορίζεται στην απλή αναφορά της διαδικασίας για την επίδοση των σχετικών αποφάσεων, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του Π.Δ. 90/2008 (*«για τις περιπτώσεις των αλλοδαπών αιτούντων άσυλο, οι οποίοι δεν κατέθεσαν εμπρόθεσμα προσφυγή κατά των πρωτοβάθμιων απορριπτικών αποφάσεων, εφαρμόζονται τα άρθρα 9 και 25 του Π.Δ. 90/2008»*), χωρίς όμως να παρέχονται ειδικότερες πληροφορίες σχετικά με την ορθή εφαρμογή αυτής και την διασφάλιση της επαρκούς ενημέρωσης των ενδιαφερομένων, καθώς και την δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων τους.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, ο Συνήγορος του Πολίτη εξακολουθεί να μην έχει λάβει καμία απάντηση αναφορικά με τις εκκρεμείς προσφυγές και την αυτοτελή εξέταση του παραδεκτού αυτών, καθώς και την διασφάλιση των δικαιωμάτων των προσφευγόντων από τα αρμόδια όργανα. Κρίσιμο δε είναι επίσης, ότι στο ανωτέρω απαντητικό έγγραφο δεν υπάρχει ρητή αναφορά για την διασφάλιση του κεκτημένου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του προαναφερόμενου προεδρικού διατάγματος, για την εφαρμογή των οποίων υπήρχε και η κατ'αρχήν διαβεβαίωση της ηγεσίας της Δ/νσης Αλλοδαπών του Α.Ε.Α., σχετικά με τη μη σύλληψη των ενδιαφερομένων που παρουσιάζονται αυτοπροσώπως στο αρμόδιο Τμήμα Ασύλου προκειμένου να ασκήσουν προσφυγή μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας.

VI. Οι πρόσφατες εξελίξεις και η τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου με το Π.Δ. 81/2009

Από την διερεύνηση των αναφορών, που εξακολουθεί να δέχεται ο Συνήγορος του Πολίτη για τα ανωτέρω ζητήματα, η Αρχή μας διαπιστώνει ότι οι αρμόδιοι φορείς δεν έχουν ανταποκριθεί πλήρως στις νόμιμες υποχρεώσεις τους, προκειμένου να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικό τρόπο τα προβλήματα τα οποία έχουν προκληθεί από τη μη ορθή εφαρμογή της διαδικασίας επίδοσης των απορριπτικών αποφάσεων σε α' βαθμό και τις παρεπόμενες συνέπειες στην άσκηση της προβλεπόμενης προσφυγής.

Επίσης διαπιστώνεται ότι έστω και αν έχουν γίνει κάποιες προσπάθειες από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Διεύθυνσης Αλλοδαπών προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα ανωτέρω προβλήματα, δεν έχει καταστεί δυνατόν να παρασχεθεί στην πράξη η προβλεπόμενη από τις ισχύουσες διατάξεις προστασία στους ήδη προσφεύγοντες, λόγω της υπέρμετρης καθυστέρησης της εξέτασης του παραδεκτού των αιτημάτων τους και την μη χορήγηση σε αυτούς νομιμοποιητικού εγγράφου παραμονής στην χώρα, γεγονός το οποίο ενέχει επίσης τον κίνδυνο της σύλληψης ή/και της απέλασής τους από την χώρα. Ειδικότερα δε, για το θέμα του παραδεκτού της άσκησης της προσφυγής σύμφωνα με την πρόσφατη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας στο πλαίσιο της προσωρινής δικαστικής προστασίας έχει κριθεί ότι η προσφυγή αυτή νομίμως ασκείται και μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας άσκησης της, *«διότι δεν προσδιορίζεται στο αποδεικτικό επίδοσης η γλώσσα στην οποία ενημερώθηκε ο αιτών»*. (πρβλ. ό.π. Επιτροπή Αναστολών ΣτΕ 131/2009).

Όπως προαναφέραμε κατά τον χρόνο διερεύνησης των σχετικών αναφορών οι σχετικές διατάξεις του Π.Δ. 61/1999 καταργήθηκαν με το Π.Δ. 90/008 (ΦΕΚ Α 138 11.7.2008), με το οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα, το οποίο είχε αναδρομική εφαρμογή από 01.12.2007 (βλ. άρθρο 33 Π.Δ. 90/2008). Παρά τα προβλήματα, τα οποία είχε επισημάνει και σε μεταγενέστερα έγγραφά του ο Συνήγορος του Πολίτη αναφορικά με την ορθή εφαρμογή του νέου προεδρικού διατάγματος, η Αρχή μας είχε ταυτόχρονα επισημάνει στην διοίκηση την υποχρέωση από μέρους των αρμοδίων υπηρεσιών της εφαρμογής των διατάξεων του Π.Δ. 90/2008 για την εξέταση των εκπρόθεσμων προσφυγών, οι οποίες είχαν ήδη ασκηθεί σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

Συγκεκριμένα, για όσες προσφυγές είχαν κατατεθεί εκπρόθεσμα μετά την 01.12.2007, εφαρμογή είχαν πλέον οι διατάξεις του άρθρου 23 του προαναφερόμενου προεδρικού διατάγματος για την μεταγενέστερη αίτηση. Συνεπώς, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων καθώς και η οικονομία της διοικητικής διαδικασίας, θα πρέπει, κατά το προκαταρκτικό στάδιο να ελέγχεται αν η εκπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής προκλήθηκε λόγω πλάνης εξαιτίας της μη επαρκούς ενημέρωσης του ενδιαφερομένου κατά την επίδοση για το περιεχόμενο της απορριπτικής απόφασης, τις έννομες συνέπειες της επίδοσης αυτής, καθώς και το δικαίωμα άσκησης προσφυγής εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Περαιτέρω ο Συνήγορος του Πολίτη είχε τονίσει ότι σύμφωνα με τις διατάξεις *«οι αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης διασφαλίζουν στους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο ότι απολαμβάνουν τις εγγυήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 (παρ. 3), καθώς και ότι «μέχρι την έκδοση*

οριστικής κατά το προκαταρκτικό στάδιο απόφασης, αναστέλλεται η εκτέλεση κάθε μέτρου απέλασης ή μέτρου απομάκρυνσης που υφίσταται σε βάρος τους» (παρ.4).

Ήδη κατά την εκπόνηση του παρόντος πορίσματος το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα τροποποιείται με το νέο Π.Δ. 81/2009, με το οποίο καταργείται ο δεύτερος βαθμός εξέτασης του αιτήματος ασύλου και η άσκησης διοικητικής προσφυγής κατά της απορριπτικής απόφασης. Ειδικότερα δε για το ζήτημα της εξέτασης των εκκρεμών προσφυγών στο άρθρο 9 παρ. 2 του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος προβλέπεται ότι : «Για τις προσφυγές κατά αποφάσεων που απορρίπτουν αιτήματα ασύλου ή επικουρικής προστασίας, οι οποίες υποβλήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 25 του π.δ. 90/2008 και δεν έχουν εξετασθεί από την αρμόδια Επιτροπή Προσφυγών μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος, καθώς και για τις αντίστοιχες προσφυγές, που υποβλήθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του π.δ. 61/1999 και δεν έχει εκδοθεί απόφαση μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος αποφαίνεται ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη Επιτροπής που λειτουργεί στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Εσωτερικών ...». Στην ανωτέρω διάταξη προβλέπεται επίσης ότι «μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ως άνω προσφυγών οι προσφεύγοντες απολαμβάνουν των εγγυήσεων του Κεφαλαίου Β' του π.δ. 90/2008». Το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα δημοσιεύθηκε στις 30.06.2009 (ΦΕΚ Α' 99/30.06.2009) και σύμφωνα με το άρθρο 11 ορίζεται ότι η έναρξη ισχύος του αρχίζει είκοσι (20) ημέρες μετά την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλ. στις 20.07.2009.

VII. Συνολική εκτίμηση του Συνηγόρου του Πολίτη – Προτάσεις

Δεδομένων των ανωτέρω εξελίξεων σε κανονιστικό επίπεδο, αλλά και της μέχρι τώρα διαπίστωσης μη συμμόρφωσης των αρμοδίων οργάνων της διοίκησης και της παραβίασης βασικών δικαιωμάτων των αναφερομένων στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου, ο Συνήγορος του Πολίτη εκτιμώντας συνολικά το θέμα, και ευελπιστώντας να συμβάλλει στην ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, συνοψίζει τις προτάσεις του ως εξής:

α) Να ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι με σαφώς οριζόμενη στο αποδεικτικό κοινοποίησης της απόφασης την γλώσσα στην οποία τους ενημέρωσαν σχετικά με το περιεχόμενο της απόφασης, τις έννομες συνέπειες της επίδοσης και τα δικαιώματα, τα οποία προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς επίσης και να αναγράφεται στο σώμα της απόφασης το περιεχόμενο αυτής στις πλέον κοινές στους αιτούντες αλλοδαπούς γλώσσες (λχ. στις γλώσσες που έχει εκδοθεί το ενημερωτικό φυλλάδιο για τους αιτούντες άσυλο).

β) Να χορηγείται το Ειδικό Δελτίο Αιτήσαντος Αλλοδαπού εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ 220/2007 και του Π.Δ. 90/2008, όπως ισχύει, σε χρόνο διακριτό από την επίδοση της απορριπτικής απόφασης.

γ) Να προστατεύονται κατ' αρχήν από την σύλληψη όσοι προσέρχονται προκειμένου να υποβάλλουν μεταγενέστερη αίτηση (εκπρόθεσμη προσφυγή) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του Π.Δ. 90/2008 σε συνδυασμό με το άρθρο 9 του νέου Π.Δ. 81/2009.

δ) Στην περίπτωση της κατάθεσης από πληρεξουσίους δικηγόρους ή τρίτα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, θα πρέπει η αρμόδια υπηρεσία να εξασφαλίσει την παροχή πληρεξουσιότητας από τον ενδιαφερόμενο.

ε) Να επιταχυνθεί άμεσα η διαδικασία εξέτασης των εκκρεμών προσφυγών με ταυτόχρονο σεβασμό των δικαιωμάτων των προσφευγόντων, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Π.Δ. 81/2009 σε συνδυασμό με το άρθρο 23 του Π.Δ. 90/2008.

Το παρόν πόρισμα απευθύνεται, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6 του Ν. 3094/2003, με την παράκληση αποδοχής των εδώ παρατιθέμενων υποδείξεων του Συνηγούρου του Πολίτη, στον Υπουργό Εσωτερικών και κοινοποιείται κατά λόγο αρμοδιότητας στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης και τον Διευθυντή Αλλοδαπών της ΕΛ.ΑΣ προκειμένου να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Με τιμή

Ανδρέας Τάκης

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη